

دانشگاه الزهرا

دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

موضوع:

تحلیل پدیده رکود تورمی در ایران و چند کشور اروپایی

استاد راهنما: دکتر ایرج توتونچیان

استاد مشاور: دکتر زهرا افشاری

نگارش: لیلا اخگری

مهرماه ۱۳۷۹

چکیده:

رکود تورمی پدیده ای جدا از مفاهیم دو واژه "رکود" و "تورم" می باشد. رکود تورمی نتیجه ترکیب همزمان ایندو پدیده می باشد که با مشخصه خاص خود از عواملی که به وجود آمده به کلی جداست جهت یافتن دلایل رکود تورمی می توان به ویژگی های ساختاری اقتصادی کشور مورد مطالعه مراجعه نمود و راه حل بهبود آن نیز در اقتصاد هر کشوری تجویزات خاص خود را می طلبد چه بسیار راهکار پیشنهادی برای یک کشور مطلوب و برای کشوری دیگر مخرب و مهلک باشد اما به طور کلی می توان رکود تورمی را ناشی از عوامل زیر دانست:

- (۱) محدودیت های سمت عرضه کل
- (۲) اتخاذ مازاد تقاضا
- (۳) اتخاذ ترکیب نادرست سیاست های پولی و مالی

اقتصاد دانان رکود تورمی را غالباً از سمت عرضه اقتصاد دانسته و راهکارهای اجرایی جهت غلبه بر رکود تورمی را بر همین اساس مطرح نموده اند علی‌رغم تمامی دلایل و راهکارهای پیشنهادی ذکر شده باید گفت علت اینکه هنوز در کشورها این معضل اقتصادی وجود دارد و از بین نرفته است که: اولاً اطلاعات دقیق که بر اساس آن بتوان تصمیمات سیاسی درستی اتخاذ کرد ممکن است وجود نداشته باشد ثانیاً ممکن است که سیاستمداران دقیقاً ندانند در چه منطقه ای از وضعیت اقتصادی (رکود، تورم، رکود تورمی) قرار گرفته اند و یا ممکن است برخی از مقامات دیگر علاقه مند به همکاری با اقتصاد دانان نباشند و یا ابزار سیاسی و کنترلی مناسبی در اختیار نداشته باشند.

با توجه به مشخصه های خاص اقتصاد کلان ایران و نتایج حاصل از برآورد مدل ملاحظه می شود که اقتصاد ایران با نظریات ارائه شده جهت عرضه اقتصاد سازگاری بیشتری داشته و شوکهای عرضه تماماً از نظر آماری معنادار می باشند و نهایتاً نتیجه حاصل از تحلیل پدیده رکود تورمی در قالب دو سناریوی زیر:

(۱) استفاده از مبانی نظری منحنی فیلیپس و مطالعه هسینگ (۱۹۸۹) در رابطه

با ساختار اقتصادی ایران

(۲) برآورد منحنی فیلیپس در ایران بر اساس مدل نظری هیولا (۱۹۹۱)

(تأیید کننده فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رکود تورمی در ایران می باشند)

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات

فصل دوم: مبانی تئوریک رکود تورمی

(۲-۱) تعریف مقدماتی موضوع

(۲-۱-۱) رکود

(۲-۱-۲) تورم

۳-۱-۲) نظریه های تورم

۴-۱-۲) معضلات ناشی از تورم

۲-۲) تحلیلی از سیر تحول منحنی فیلیپس

۱-۲-۲) مبانی نظری منحنی فیلیپس

۲-۲-۲) نظریه ساموئلسن و سولو و منحنی فیلیپس

۳-۲-۲) نظریه نرخ طبیعی بیکاری و منحنی فیلیپس

۴-۲-۲) نظریه جستجو و منحنی فیلیپس

۵-۲-۲) بحثهای جدالی و فشرده مکاتب اقتصادی

۱) مکتب پولیون و منحنی فیلیپس

۲) مکتب کینزین و منحنی فیلیپس

۳) انتظارات عقلایی و منحنی فیلیپس

۳-۲) رکود تورمی

۱-۳-۲) تعاریف اقتصاد دانان در رابطه با رکود تورمی

۲-۳-۲) دلایل رکود تورمی

۱) محدودیت های سمت عرضه

۲) افزایش در مالیاتهای غیر مستقیم

۳) اتخاذ ترکیب نادرست سیاستهای پولی و مالی

پی نوشت فصل دوم

منابع و مأخذ فصل دوم

فصل سوم: ادبیات موضوعی رکود تورمی

بخش یک: مبانی نظری تحقیق

۱-۳) رکود تورمی از دیدگاه مهمترین مکاتب اقتصادی

۱-۱-۳) مکتب کلاسیک

۳-۱-۲) مکتب کینزی

۳-۱-۳) مکتب پولی

۳-۱-۴) مکتب نئو کلاسیک

۳-۱-۵) مکتب نئو کینزی

۳-۱-۶) مکتب نیو کلاسیک

۳-۱-۷) مکتب نیو کینزی

۳-۲) پژوهش در مکاتب اقتصادی برای یافتن راه حل رکود تورمی ایران

۳-۲-۱) مکتب کلاسیک

۳-۲-۲) مکتب کینزی

۳-۲-۳) مکتب پولی

۳-۲-۴) مکتب دیدگاه عرضه

۳-۲-۵) مکتب نئو کلاسیک

۳-۲-۶) مکتب نیو کلاسیک

۳-۲-۷) مکتب نیو کینز

بخش ۲: پیشینه تجربی تحقیق

۳-۳) بررسی دیدگاه های سمت عرضه اقتصاد

۳-۴) بررسی دیدگاه های سمت تقاضای اقتصاد

۳-۵) پیشینه تجربی تحقیق در ایران

پی نوشت فصل سوم

منابع و ماخذ سوم

فصل چهارم: تحلیل پدیده رکود تورمی

مقدمه

۴-۱) تحلیل پدیده رکود تورمی در چند کشور اروپایی

۲-۴) ارائه مدل نظری جهت تبیین رکود تورمی در ایران (در قالب دو سناریو)
متبع و مخذ فصل چهارم

فصل پنجم: جمع‌بندی، نتیجه‌گیری پیشنهادات و راهکارهای اجرایی
ضمائم: جداول آماری، نتایج کامپیوتری
چکیده انگلیسی